

AGRÁR- ÉS BIOMŰSZAKI TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

Összefoglaló

Az Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottsághoz tartozó kutatóhelyek K+F+I tevékenysége meglehetősen szerteágazó, hiszen az Agrárostály valamennyi tudományterületéhez kapcsolódóan, a talajtól a növénytermesztésen és állattenyésztésen át az élelmiszeriparig és a környezetvédelemig folytatunk alapkutatást, felfedező kutatást és ipari innovációt, úgymint tervezést, modellezést, módszer-, műszer- és gépfejlesztést. Magas presztízsű folyóiratokban publikált elméleti és alkalmazott kutatásaink alapvető célja: a tudományos alapokra helyezett, fenntartható mezőgazdaság műszaki feltételrendszerének fejlesztése, az utóbbi években egyre inkább az informatika, a digitalizáció eszközrendszerével, az elemzésekben és döntéstámogató rendszerek kidolgozásában a mesterséges intelligencián alapuló módszerek fokozott bevonásával. A gyakorlatnak átadott (hazánkon kívül számos országban hasznosított) eredményeink közül kiemelhetők:

- környezet-orientált talajművelési rendszer,
- a precíziós termesztés alapját jelentő „on-the-go” talaj- és hozamtérképezési eljárások,
- traktoros gépcsoportok szántóföldi mozgásának energetikája,
- hatékony és környezetbarát szárítási, hulladék-hasznosítási és szennyvízkezelési eljárások,
- minőségjavító modellezés, eljárás- és termékfejlesztés az elválasztás-technikában, elsősorban membrán-szeparációs műveletekben (környezetvédelem, élelmiszeripar)
- roncsolásmentes és érintésmentes gyorsmódszerek a nyersanyagok és termékek *in vivo*, online és laboratóriumi vizsgálatára, valamint távérzékelésre,
- mesterséges érzékszerveken alapuló módszerek és eszközök a minőségvizsgálat és a döntéstámogatás számára (látórendszerek a legszélesebb spektrális tartományokban, akusztikus módszerek, objektív víz vizsgálat).

Bízunk benne, hogy tudományos eredményeink közérthető összefoglalója felkelti azon olvasók érdeklődését, akik mélyebb tudományos ismereteket kívánnak szerezni az agrár- és bioműszaki tudomány területről, illetve annak a gyakorlatban is hasznosítható eredményeiről.

Kulcsszavak

Fenntartható mezőgazdaság, környezet-orientált talajművelés, agrár innováció, precíziós gazdálkodás, on-the-go térképezés, digitalizáció, IoT, döntéstámogatás, Big Data, mesterséges intelligencia, minőségjavító modellezés, roncsolás-mentes minőség-ellenőrzés, mesterséges érzékszervek, távérzékelés, hulladék-hasznosítás.

- **BME GT3 Mezőgép Kutatócsoportja**

A fenntartható fejlődés egyik alapeleme a legfontosabb természeti erőforrásunkat képező talajkészleteink ésszerű hasznosítása, védelme, sokoldalú funkcióképességének megóvása. Ez környezetvédelmünk és mezőgazdaságunk egyik legfontosabb közös feladata.

Az elmúlt évek széleskörű K+F munkáink eredményeként kialakították a fenntartható művelés tényleges megvalósítására alkalmas **környezet-orientált talajművelési rendszert** [1], amelynek előnyei a következők szerint foglalhatók össze:

- Energiatakarékos
- Erózió csökkentő
- Emisszió csökkentő

A környezet-orientált talajművelési technológia vizsgálati eredményeit és tapasztalatait felhasználva **kidolgozták a géprendszer egyes elemeinek agrotechnikai-műszaki követelményeit** [2]. Ezt követően **megtervezték és legyártották az egyes gépeket (mulcs-kultivátor, mulcs-lazító, mulcs-vetőgép)**, amelyek a szántóföldi munkák során kiválóan dolgoztak. A gépfejlesztés sikereit a gyakorlat mellett a gépkiállításon szerzett oklevelek és szabadalmaztatott megoldások is bizonyították [3].

- **Szegedi Tudományegyetem Folyamatmérnöki Intézet Kutatócsoportja**

A **membrán szeparáció** és a **mikrohullámú energiaközlés** elméletét és gyakorlati alkalmazását kutató műhely **szennyvíztisztításban** elért eredményei alapján megalkotott modell egyenletek és eltömődési index segítségével egyszerűbbé válik a membrános eljárások gyakorlati tervezése és felhasználása. Kimutatták pl. a vibrációs membránszűrési eljárásoknál a kritikus nyomásértéken túli alacsonyabb energiafogyasztás jelentőségét [4]. Előnyös szűrési tulajdonságokat eredményező **fotokatalitikusan aktív nanorészecskékkel**, illetve nanokompozitokkal módosított membránfelületeket készítettek, melyeket sikerrel alkalmazták olajszenyegzett [5], illetve tejipari szennyvizek kezelésére, számottevő fluxus növelő hatás elérését igazolták ózonnal történő előkezelés segítségével.

A **hulladékhasznosítási** eljárásoknál (szabadalom: [6]) a mikrohullámú energia alkalmazásának hatásosságára objektív jelzőszámokat [7] fejlesztettek ki, különböző, az ipari transzportfolyamok nyomon követésére alkalmas, a **dielektromos** állandó mérésén alapuló módszereket [8] dolgoztak ki.

- **Széchenyi Egyetem, Biológiai rendszerek és Élelmiszeripari Műszaki Tanszék & Precíziós Növénytermesztés Kutatócsoport, Mosonmagyaróvár**

Az elmúlt 30 év kutatási programjainak alapvető célja: tudományos alapokra helyezett, fenntartható digitális mezőgazdaság műszaki-IKT feltételrendszerének fejlesztése.

Teljesen új utat nyitottak a talaj és a művelő eszköz kapcsolatának „Véges elem” módszerrel történő modellezése terén. Ezzel a szemcsés halmazokban lejátszódó keveredési folyamatok, illetve az optimális talajművelési eljárások tudományos leírásánál is jelentős előre lépés történt [9], [10].

Fizikai, környezetkímélő gyors eljárást dolgoztak ki a tejsír meghatározásra [11]. Jelentős előrelépést sikerült elérni az inhomogén biológiai anyagokban lejátszódó hő- és anyagtranszportok modellezésében - ugyancsak véges elemes modell használatával-, ezzel hozzájárultak az anyagkímélő hőkezelési eljárások optimalizálásához [12], [13]. Az intézet úttörő szerepet játszott a precíziós növénytermesztési technológiák hazai elterjesztésében 1998-tól [14]. Eljárásokat dolgoztak ki az „on-the-go” talaj- és hozamtérképezés pontosítására [15], [16], [17], [18]. Már 2006-ban a menedzser zónák méretének, meghatározására, a termésbecslésre stb. mesterséges intelligencia modelleket használtak. Ma már teljesen átálltak az adatbázisok feldolgozásánál a mesterséges intelligenciára alapozott analízisekre: ezek az elemzések a műszaki -IKT (Információs és Kommunikációs Technológia) fejlesztések irányát alapvetően meghatározzák [19]. A legújabb fejlesztéseik az Internet of Things (IoT), a dolgok internete. A kiépített és folyamatosan bővülő IoT rendszerük rövid időintervallumon (15 perc) belül nagy, egymással kommunikálni képes adatbázisokat szolgáltat. A Big Data mesterséges intelligenciára alapozott feldolgozásával olyan összefüggések tárhatók fel, amelyek a környezetkímélő technológiák kialakításához elengedhetetlenek [20].

- **SZIE Folyamatmérnöki Intézet „Terepi járműmozgások” Kutatócsoportja**

A terepjáró járművek (mezőgazdasági-, erdőgazdasági traktorok és járművek, földmunkagépek, valamint a katonai- és égitest járművek) mozgásának elméletével és vizsgálatával foglalkozó terepjárás elmélet területén a csoportnak több évtizedre visszanyúló,

számos kutatónemzedéken átívelő kutatási és oktatási tapasztalata van. Jelentős munkásságot fejtenek ki a traktoros gépcsoportok szántóföldi mozgásának energetikája terén [21]. Vizsgálták baleset során közútról lefutó jármű viselkedését, mozgáspályáját [22], valamint terepi egyenetlenségek keltette lengések hatását [23], [24]. Jelentős eredményeket értek el talajmechanikai paraméterek vizsgálatában [25], [26] és terepi járműmozgékonyági modellt dolgoztak ki katonai alkalmazásokra.

- **SZIE Folyamatmérnöki Intézet Energetika Kutatócsoportja**

A szabadalmaztatott **hő-energetikailag zárt ciklusú terményszárítási eljárás** [27] a szárítás hőenergia forrásaként kizárólag a betakarított termény tisztítási és -szárítási hulladéka (primer biomassa) felhasználásával 100%-ban kiváltja a külső fosszilis és nem fosszilis hőenergia forrásokat, emellett a „postharvest” technológiák hulladékkezelését is megoldja. A technológia megvalósításához – az elméleti kidolgozás mellett - célszerűen módosított szárítókonstrukciót, továbbá új biomassa tüzelő és energiaellátó géprendszert (interfész, hőcserélő, keverőtér) fejlesztettek és referenciaüzemeket hoztak létre.

Különböző tulajdonságú folyékony biomassa komponensek keverékére alapozott biogáz telep technológiai folyamatának modellezésére fejlesztettek ki modellegenleteket és a modell gyakorlati hasznosításával megszüntették az alapanyag habzását és szignifikánsan növelték a gázkinyerési hatásfokot [28], [29], [30].

Kidolgozták a **kombinált mikrohullámú-konvektív szárítás elméletét** és gyakorlati alkalmazhatóságát szemes terményekre és zöldségfélére, szignifikáns energiacsökkentés mellett [31], [32], [33].

Modell egyenletek megalkotásával modellezték a szabálytalan alakú paprika precíziós válogatási folyamatát, gyakorlati alkalmazásaként válogató gépsort fejlesztettek ki [34], [35], [36].

- **SZIE Műszaki Menedzsment Intézet Kutatócsoportja**

A kutatómunka kiemelt jelentőségű eleme az agrár innováció, illetve a mezőgazdasági műszaki fejlesztés ökonómiai és menedzsment összefüggéseinek tisztázására, elméleti megalapozására irányul. Kidolgozták az **agrár innováció funkcionális modelljét**, amely alkalmas eszköz a mikro szintű innovációs folyamatok tervezésére és elemzésére, a vállalati innovációs aktivitás minősítésére. Kidolgozásra került a komplex mezőgazdasági műszaki fejlesztés mátrix modellje („**Husti-féle mátrix modell**”), amely feltárja a mezőgazdasági termelés elemei és a műszaki fejlesztés hatótényezői közötti komplex kapcsolatrendszer. A modell alapot jelenthet a mezőgazdasági vállalkozások műszaki fejlesztési tevékenységének, illetve technológiafejlesztési törekvéseinek megalapozásához [37], [38]. Jelenlegi kutatásaik ezeken az alapokon a precíziós mezőgazdálkodásra, illetve a mezőgazdasági robotok alkalmazásával kapcsolatos kérdések tisztázására irányulnak.

- **SZIE Élelmiszertudományi Kar Élelmiszerfizika Kutatócsoportja**

A csoport fő kutatási területe az élelmiszerek és nyersanyagok minőségének vizsgálata fizikai módszerekkel. A többnyire indirekt módszerek alkalmazhatóságának elméleti megalapozása mellett – jelentős részben nemzetközi együttműködésekben - eljárásokat és eszközöket fejlesztettek ki az élelmiszerek mechanikai, elektromos/elektrokémiai, optikai/spektrális és íz-jellemzőinek roncsolásmentes, esetenként érintésmentes mérésére és ezek alkalmazására (elsősorban az élelmiszer-ágazat területeire).

A gyakorlatnak átadott eredmények közül kiemelhető:

- **Elektromos nyelv alkalmazása** széles körű élelmiszer mátrixok elemzésére (eredet meghatározás, hamisítás detektálása), objektív íz-összehasonlításra: ízmaszkolás, íz-sztenderd [39], [40]
(alkalmazás: áruházláncok, gyógyszeripar)
- Redoxpotenciál-alapú **mikrobiológiai gyorsmódszer** [41] és szabadalmaztatott műszer [42]
(alkalmazás: Európa számos országában, üdítőital-gyártás, vízművek, víztisztítás)
- Dielektromos **nedvességmérési eljárás** (alkalmazás: USA gabonaátvétel)
- Komplex **dinamikus** (akusztikus, impakt és ultrahangos) **állományvizsgálati módszer-** és eszközcsoport [43]
(alkalmazás: áruházláncok, objektív áruátvétel)
- Számítógépes látórendszerek, **képfeldolgozás** (alkalmazás: nemesítési döntéstámogató rendszerek, élelmiszeripari minőség-ellenőrzés)[44]
- Közeli infravörös spektroszkópia – módszerfejlesztés (**Aquaphotomics**, [45]. Emberi DNS-ben UV fény okozta mutáció kimutatására alkalmas módszer kifejlesztése [46].

- **SZIE Élelmiszertudományi Kar Élelmiszeripari Műveletek Kutatócsoportja**

A kutatások olyan membrán-szeparációs műveletekhez kapcsolódnak, mint a membránszűrés (RO, NF, UF, MF), a pervaporáció, és olyan anyagátadási műveletekhez, mint az abszorpció, desztilláció stb., ahol a membránmodult a két fázis érintkeztetésére használjuk.

Néhány alkalmazási példa:

- Bor szűrése kerámia membránon nano- és ultraszűréssel [47]
- Bor értékes komponenseinek besűrítése nanoszűrés és fordított ozmózis alkalmazásával [48]
- Növényolaj nyálkátlanítása membránszűréssel [49]
- Stabil olaj-víz emulziók szétválasztása nano- és ultraszűréssel [50]
- Ipari szennyvizek kezelése nanoszűréssel és/vagy membrán desztillációval és/vagy pervaporációval, Alkoholok víztelenítése pervaporációval [51]
- Tejsavó újrahasznosítás membránműveletek alkalmazásával [52]
- Szennyező anyagok eltávolítása ivóvíz-forrásokból nanoszűréssel és ultraszűréssel [53]
- Aroma- és vitamindús gyümölcslevek besűrítése komplex membrántechnikával [54], [55]
- Membrán folyamatok és kombinált folyamatok matematikai modellezése és optimalizálása [56], [57]
- Eljárás antioxidáns hatású színezéket tartalmazó pektin kinyerésére, mikrohullámmal intenzifikált extrakcióval [58].

Hivatkozások

- [1] Jóri, J. I. (2004): Tillage Intensity and Tillage-Induced CO₂ Loss. *Progr. Agric. Eng. Sci.* Sample Issue 31-45.
- [2] Rádics, J. P., Jóri, J.I. (2010): Development of 3E tillage system and machinery to challenge climate change impacts. *Periodica polytechnica. Mech. Eng.*54: 49-56.
- [3] Farkas, P., Ifj.Farkas, P. Jóri, J. I., Kovács, L., Oláh, M. (2006): *Talajművelő gép, főleg gabonatarlók egymenetes alapművelésére.* Magyar Szabadalmi Hivatal. Budapest. Lajstromszám: 224.870. 2006. 06. 06.
- [4] Kertész, Sz., László, Zs., Horváth, Zs. H., Hodúr C. (2011): Analysis of nanofiltration parameters of removal of an anionic detergent. *Desalination*221: 303-311.
- [5] Veréb, G., Kovács, I., Zakar, M., Kertész, S., Hodúr, C., László, Z. (2018): Matrix effect in case of purification of oily waters by membrane separation combined with pre-ozonation. *Environm. Sci. Pollut. Res.* 25: 34976-34984.
- [6] Hodúr, C., Szabó, G., László, Zs., Beszédes, S., Kertész, Sz., Kiss, K. , Bélafiné, Bakó K., Békássyné, Molnár E., Vatai, Gy., Bánvölgyi, Sz. et al. (2008): *Biogáz termelés és biológiai lebonthatóság (aerob, anaerob) növelése boglyós gyümölcsök préslepenyének mikrohullámú kezelésével.* Magyar Szabadalmi Hivatal. Budapest. 2008.03.12. P0800157
- [7] Beszédes, S., László, Zs., Horváth, Z. H., Szabó, G., Hodúr, C. (2011): Comparison of the effects of microwave irradiation with different intensities on the biodegradability of sludge from the dairy- and meat-industry, *BioresourcesTechnol.* 102: 814-821.
- [8] Jákói, Z., Hodúr, C., László, Zs., Beszédes, S. (2018): Detection of the efficiency of microwave–oxidation process for meat industry wastewater by dielectric measurement, *Water Sci. Technol.*78: 2141-2148.
- [9] Mouazen, A. M., Neményi, M. (1998): A review of the finite element modelling techniques of soil tillage. *Matem. Comput. Simulation* 48: 23-32.
- [10] Mouazen, A. M., Neményi, M. (1999): Finite element analysis of subsoiler cutting in non-homogeneous sandy loam soil. *Soil Tillage Res.* 51: 1-15.
- [11] Lakatos, E., Kovács, A.J., Neményi, M. (2010): Milk fat content determination by combined physical (microwave and convective dehydration) method. *Milkwissensch. – Milk Sci. Internat.* 65: 373-376.
- [12] Kovács, A. J., Neményi, M. (1999): Moisture gradient vector calculation as a new method for evaluating NMR images of maize (*Zea mays* L.) kernels during drying, *Magn. Reson. Imaging* 17: 1077-1082.
- [13] Neményi, M., Czaba, I., Kovács, A. J., Jáni T. (2000): Investigation of simultaneous heat and mass transfer within the maize kernels during drying. *Computers Electron. Agric.*26: 123-135.
- [14] Neményi, M., Mesterházi, P. Á., Pecze Zs., Stépán Zs. (2003): The role of GIS and GPS in precision farming. *Computers Electron. Agric.* 40: 45-55.

- [15] Neményi, M., Mesterházi, P. Á., Milics, G. (2006): An application of tillage force mapping as a cropping management tool. *Biosyst. Eng.* 94: 351-357.
- [16] Nagy, V., Milics, G., Smuk, N., Kovács, A.J., Balla, I., Jolánkai, M., Deákvári, J., Szalay, K.D., Fenyvesi, L., Štekauerová, V., Wilhelm, Z., Rajkai, K., Németh, T. and Neményi, M. (2013): Continuous field soil moisture content mapping by means of apparent electrical conductivity (ECa) measurement. *J. Hydrol. Hydromech.* 61: 305-312.
- [17] Csiba, M., Kovács, A.J., Virág, I., Neményi, M. (2013): The most common errors of capacitance grain moisture sensors: effect of volume change during harvest. In: Stafford, J. V. (szerk.): *Precision agriculture '14*, Wageningen Academic Publishers, Wageningen, pp. 215-223.
- [18] Nyéki, A., Milics, G., Kovács, A. J., Neményi, M. (2017): Effects of soil compaction on cereal yield. *Cereal Res. Commun.* 45: 1-22.
- [19] Nyéki, A., Kerepesi, C., Daróczy, B., Benczúr, A., Milics, G., Kovács, A. J., Neményi, M. (2019): Maize yield prediction based on artificial intelligence using spatio-temporal data. In: Stafford, J. V. (szerk.): *Precision agriculture '19*, Wageningen Academic Publishers, Wageningen, pp. 1011-1017.
- [20] Nyéki, A., Neményi, M., Teschner, G., Milics, G., Kovács, A. J. (2020): Application possibilities and benefits of IOT (Internet of things) in agricultural practice. *Quo Vadis IOT? Hung. Agric. Eng.* 37: 90-96.
- [21] Kiss, P. (2003): Rolling radii of a pneumatic tyre on deformable soil. *Biosyst. Eng.* 85: 153-161.
- [22] Máthé, L., Kiss, P., Laib, L., Pillinger, Gy. (2013): Computation of run-off-road vehicle velocity from terrain tracks in forensic investigations. *J. Terramech.* 50: 17-27.
- [23] Laib, L. (1995): Analysis of the vibration-excitation effect caused by deformable soil surface. *J. Terramech.* 32: 151-163.
- [24] Gurmai, L., Kiss, P. (2014): The towed vehicle as an oscillating system, *Int. J. Heavy Vehicle Syst.* 21: 262-280.
- [25] Pillinger, Gy., Géczy, A., Hudoba, Z., Kiss, P. (2018): Determination of soil density by cone index data. *J. Terramech.* 77: 69-74.
- [26] Sitkei, Gy., Pillinger, Gy., Máthé, L., Gurmai, L., Kiss, P. (2019): Methods for generalization of experimental results in terramechanics. *J. Terramech.* 81: 23-34.
- [27] Beke, J., Kardos, L. (2018): *Eljárás és berendezés terményszárítási és -szárítási hulladék tüzelésére alapozott, hő-energetikailag zárt ciklusú, direkt/indirekt terményszárítási technológia megvalósítása céljából*. Magyar Szabadalmi Hivatal. Budapest. 2018.06.28. P1800233
- [28] Tóth, L., Beke, J., Bártfai, Z., Szabó, I., Oldal, I., Kátai, L. (2016): [Critical technology factors of biogas plants using mixed materials](#). *Modern Environ. Sci. Eng.* 2: 225-230.
- [29] Bártfai, Z., Oldal, I., Tóth, L., Szabó, I., Beke, J. (2015): [Conditions of using propeller stirring in biogas reactors](#). *Hung. Agric. Eng.* 28: 5-10.

- [30] [Bártfai, Z., Tóth, L., Oldal, I., Szabó, I., Beke, J.](#) (2015): Modelling the stirring process of biogas plants using mixed materials. *Hung. Agric. Eng.* 27: 5-13.
- [31] [Beke, J., Mujumdar, A.S., Giroux, M.](#) (1997): [Some fundamental attributes of corn and potato drying in microwave fields.](#) *Drying Technol.* 15: 539-554.
- [32] [Kurjak, Z., Barhacs, A., Beke, J.](#) (2012): [Energetic analysis of drying biological materials with high moisture content by using microwave energy.](#) *Drying Technol.* 30: 312-319.
- [33] [Beke, J., Kurják, Z., Bessenyei, K.](#) (2014): [Enhanced drying due to nonthermal effects of microwave irradiation.](#) *Drying Technol.* 32: 1269-1276.
- [34] [Gergely, Z., Beke, J.](#) (2013): [Morphological algorithm for fast contour characterization in white paprika sorting.](#) *Mech. Eng. Lett.: R and D: Res. Develop.* 9: 98-103.
- [35] [Gergely, Z., Beke, J.](#) (2013): [A micro-controller-based algorithm for fast and robust edge detection in white paprika sorting process.](#) *Mech. Eng. Lett.: R and D: Res. Develop.* 10: 161-169.
- [36] [Gergely, Z., Petróczki, K., Beke, J.](#) (2016): [A High performance method for sorting white paprika.](#) *Experiment: Int. J. Sci. Technol.* 37: 2259-2270.
- [37] [Husti, I.](#) (1993): [A mezőgazdasági műszaki fejlesztés néhány társadalmi-gazdasági összefüggése.](#) Akadémiai Kiadó, Budapest. 99 p.
- [38] [Husti, I.](#) (2011): [A mezőgazdasági műszaki fejlesztés gazdasági vonásai.](#) Szaktudás Kiadó Ház, Budapest. 217 p.
- [39] [Zaukuu, J. L. Z., Bazar, Gy., Gillay, Z., Kovacs, Z.](#) (2019): Emerging trends of advanced sensor based instruments for meat, poultry and fish quality– a review. *Crit. Rev. Food Sci. Nutr.* DOI: 10.1080/10408398.2019.1691972
- [40] [Sipos, L., Kovács, Z., Sági-Kiss, V., Csiki, T., Kókai, Z., Fekete, A., Héberger, K.](#) (2012): Discrimination of mineral waters by electronic tongue, sensory evaluation and chemical analysis. *Food Chem.* 135: 2947-2953.
- [41] [Reichart, O., Felföldi, J., Baranyai, L., Józwiak, Á., Nádaskiné Szakmár, K.](#) (2010): [Eljárás mikroorganizmusok szilárd, folyékony, légnemű anyagokban való jelenlétének kimutatására és számszerű meghatározására.](#) Magyar Szabadalmi Hivatal. Budapest. Lajstromszám: 227108. 2010.07.07. P0500591
- [42] [Reichart, O., Szakmár, K., Jozwiak, Á., Felföldi, J., Baranyai, L.](#) (2007): Redox potential measurement as a rapid method for microbiological testing and its validation for coliform determination. *Int. J. Food Microbiol.* 114: 143-148.
- [43] [Muskovics, G., Felföldi, J., Kovács, E., Perlaki, R., Kállay, T.](#) (2006): Changes in physical properties during fruit ripening of Hungarian sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars. *Postharvest Biol. Tehnol.* 40: 56-63.
- [44] [Schmilovitch, Z., Ignat, T., Alchanatis, V., Gatker, J., Ostrovsky, V., Felföldi, J.](#) (2014): Hyperspectral imaging of intact bell peppers. *Biosyst. Eng.* 117(C): 83-93.

- [45] Kovacs, Z., Bázár, Gy., Oshima, M., Shigeoka, S., Tanaka, M., Furukawa, A., Nagaia, A., Osawa M., Itakura, Y., Tsenkova, R. (2016): Water spectral pattern as holistic marker for water quality monitoring. *Talanta* 147: 598-608.
- [46] Goto, N., Bazar, G., Kovacs, Z., Kunisada, M., Morita, H., Kizaki, S., Sugiyama, H., Tsenkova, R., Nishigori, C. (2015): Detection of UV-induced cyclobutane pyrimidine dimers by near-infrared spectroscopy and aquaphotomics. *Scientific Reports* 5: Paper 11808. DOI: 10.1038/srep11808.
- [47] Manninger, K., Gergely, S., Békássy-Molnár, E., Vatai, Gy., Kállay, M. (1998): Pretreatment effect on the quality of white and red wines using cross-flow ceramic membrane filtration. *Acta Aliment.* 27: 377-387.
- [48] Takacs, L., Vatai, G., Korany, K. (2007): Production of alcohol free wine by pervaporation. *J. Food Eng.* 78:118-125.
- [49] Koris, A., Vatai, Gy. (2002): Dry degumming of vegetable oils by membrane filtration. *Desalination* 148: 149-153.
- [50] Krstic, D. M., Höflinger, W., Koris, A., Vatai Gy. (2007): Energy-saving potential of cross-flow ultrafiltration with inserted static mixer: Application to an oil-in-water emulsion. *Separat. Purific. Technol.* 57: 134–139.
- [51] Galambos, I., Mora, M.J., Jaray, P., Vatai, Gy., Bekassy-Molnar, E. (2004): High organic content industrial wastewater treatment by membrane filtration. *Desalination* 162: 117-120.
- [52] Román, A., Popovic, S., Vatai, Gy., Djuric, M., Tekic, M. N. (2010): Process duration and water consumption in a variable volume diafiltration for partial demineralization and concentration of acid whey. *Separat. Sci. Technol.* 45: 1347-1353.
- [53] Fogarassy, E., Galambos, I., Bekassy-Molnar, E., Vatai, Gy. (2009): Treatment of high arsenic content wastewater by membrane filtration. *Desalination* 240: 270-273.
- [54] Kozák, Á., Bánvölgyi, Sz., Vincze, I., Kiss, I., Békássy-Molnár, E., Vatai, Gy. (2008): Comparison of integrated large-scale and laboratory-scale membrane processes for the production of black currant juice concentrate. *Chem. Eng. Proces.* 47: 1171-1177.
- [55] Bánvölgyi, S., Vatai, T., Molnár, Zs., Kiss, I., Knez, I., Vatai, Gy., Skerget, M. (2016): Integrated process to obtain anthocyanin enriched pal-fat particles from elderberry juice. *Acta Aliment.* 45: 206-214.
- [56] Román, A., Wang, J., Csanádi, J., Hodúr, C., Vatai, Gy. (2009): Partial demineralization and concentration of acid whey by nanofiltration combined with diafiltration. *Desalination* 241: 288-295.
- [57] Gergely, S., Bekassy-Molnar, E., Vatai, Gy. (2003): The use of multiobjective optimisation to improve wine filtration. *J. Food Eng.* 58: 311-316.
- [58] Gubicza, L., Nemestóthy, N., Major, B., Hodúr, C., Beszédes, S., László Zs., Szabó, G., Békássyné Molnár, E., Vatai, Gy., Koris, A. et al. (2008): *Eljárás antioxidáns hatású színezéket tartalmazó pektin kinyerésére, kívánt esetben mikrohullámmal intenzifikált extrakcióval.* Magyar Szabadalmi Hivatal. Budapest. 2008.08.01 (P 08 00488)

